

PROGRAM MANAGERIAL

pentru candidatura la funcția de Director al Școlii Doctorale de Economie și Administrarea Afacerilor

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (IOSUD – UAIC)

Prof. univ. dr. habil. Marius Alin ANDRIEȘ

Preambul

Conform Legii Educației Naționale (Legea nr. 1/2011) și a Codului Studiilor universitare de doctorat (HG 681/2011), studiile universitare de doctorat reprezintă al treilea ciclu de studii universitare (sistemul Bologna) permițând obținerea unei calificări de nivelul 8 din European Qualifications Framework și Cadrul Național al Calificărilor. Studiile universitare de doctorat constau în formarea prin cercetare pentru cercetare-dezvoltare și inovare și constituie o experiență profesională de cercetare, finalizată, după susținerea tezei de doctorat, prin acordarea titlului de doctor.

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași este prima instituție de învățământ superior din România și una din universitățile de top din România, dobândind în anul 2011 statutul de “Universitate de cercetare avansată și educație”. În urma evaluării instituționale realizate de Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior și Ministerul Educației (ME) în 2021, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a fost clasificată încă o dată ca universitate de cercetare avansată și educație, confirmând excelența programelor de cercetare și de studiu derulate în cadrul universității.

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași este Instituție Organizatoare de Studii Universitare de Doctorat (IOSUD – UAIC) și are o veche tradiție în organizarea studiilor doctorale și a promovării cercetării științifice. IOSUD-Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a fost creată în mai 2005, înlocuind IOD-UAIC potrivit legislației în vigoare. În acest context, la 1 septembrie 2005 a fost înființată Școala Doctorală de Economie și Administrarea Afacerilor, dar educația doctorală exista în Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor de mai mult de trei decenii.

În prezent, SDEAA este o comunitate academică activă, cu vizibilitate națională și internațională care reunește activitatea celor 47 de coordonatori de doctorat titulari, 17 conducători de doctorat asociați și a mai mult de 100 de membri ai comisiilor de îndrumare.

Școala Doctorală de Economie și Administrarea Afacerilor (SDEAA) este organizată ca departament distinct al Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor, cu regulament și structură proprii de conducere, coordonând 8 domenii de doctorat: Cibernetică și statistică, Contabilitate, Economie, Economie și Afaceri Internaționale, Finanțe, Informatică economică, Management și Marketing. De asemenea, un nou domeniu - Științe administrative – este în curs de acreditare. Programele de doctorat sunt susținute prin efortul și implicarea profesorilor și cercetătorilor din celor patru departamente ale facultății: Departamentul de Contabilitate, Informatică Economică și Statistică, Departamentul de Economie și Relații Internaționale, Departamentul de Finanțe, Monedă și Administrație Publică și Departamentul de Management, Marketing și Administrarea Afacerilor.

În anul 2021, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior a realizat evaluarea externă periodică a Instituției Organizatoare de Studii Universitare de Doctorat – Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași (IOSUD – UAIC) și a domeniilor de studii universitare de doctorat organizate în cadrul SDEAA, iar rezultatele analizei realizate au confirmat calitatea studiilor doctorale desfășurate, activitatea fiind pozitiv apreciată dar evidențiind și anumite aspecte care trebuie și pot fi îmbunătățite. Calificativul acordat pentru 8 dintre domenii în care sunt acreditate studiile de doctorat în cadrul Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași este *Menținerea acreditării*.

Având în vedere legislația aplicabilă (Legea Educației Naționale, Codul Studiilor universitare de doctorat), documentele universității ([Carta Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, inclusiv Codul de Etică](#), [Programul managerial al Rectorului Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași](#), [Planul Strategic de Dezvoltare Instituțională - 2021-2024](#) al Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași) și ținând cont de [Raportul de evaluare externă a IOSUD – UAIC](#) și Rapoartele de evaluare externă a domeniilor de studii universitare de doctorat realizate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior și bunele practici la nivel european ([Principiile Salzburg](#) și [Recomandările Salzburg II](#)), propun prin acest Plan managerial propune următoarele obiectivele principale și obiective strategice.

Obiective principale:

- consolidarea poziției Școlii Doctorale de Economie și Administrarea Afacerilor din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași de instituție recunoscută pe plan național și internațional pentru calitatea studiilor doctorale;

- consolidarea și extinderea programelor doctorale și postdoctorale în vederea dezvoltării resursei umane competente în realizarea cercetării științifice, capabile de inserție pe piața muncii înalt calificate.

Obiective strategice :

- Actualizarea regulamentelor, procedurilor și metodologiilor interne referitoare la studiile doctorale în conformitate cu recomandările incluse în Raportul de evaluare externă a IOSUD – UAIC și a Rapoartelor de evaluare externă a domeniilor de studii universitare de doctorat realizate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior;
- Stimularea și promovarea cercetării de excelență și internaționalizarea la nivelul studiilor universitare de doctorat prin asigurarea unui cadru adecvat abordării interdisciplinare a studiilor de doctorat și promovarea comunicării între domenii de doctorat ale școlii doctorale în vederea asigurării calității studiilor doctorale;
- Acreditarea de noi domenii de doctorat unde sunt programe de studii de licență și master (de ex. Administrarea afacerilor și Administrație Publică);
- Optimizarea gestionării financiare a granturilor doctorale în scopul utilizării eficiente a fondurilor bugetare alocate susținerii studiilor doctorale;
- Creșterea transparenței utilizării resurselor financiare alocate școlilor doctorale prin raportarea anuală a execuției bugetare pentru fiecare student doctorand.

O instituție organizatoare de studii universitare de doctorat modernă este susținută de o serie de ”piloni” a căror calitate influențează semnificativ performanța studiilor doctorale și calitatea rezultatelor cercetării doctorale. În implementarea prezentului plan managerial, am identificat și propun ca principale direcții de acțiune în vederea consolidării și creșterii eficienței activității școlilor doctorale: 1) resursa umană; 2) infrastructura și mediul de cercetare; 3) cooperarea cu mediul economic și social; 4) cooperarea și vizibilitatea internațională.

1. Resursa umană

Odată cu adoptarea obiectivelor și principiilor „Procesului Bologna” în sistemul nostru universitar, studiile universitare de doctorat reprezintă al treilea ciclu de studii universitare și constau în formarea prin cercetare pentru cercetare-dezvoltare și inovare. Studiile universitare de doctorat sunt organizate numai în școli doctorale care au rolul să ofere un cadru bine structurat pentru instruire și cercetare, iar programul de doctorat se desfășoară sub coordonarea unui conducător de doctorat. Similar cu studiile universitare de licență și studiile universitare

de master, ciclul de studii universitare de doctorat presupune interacțiunea dintre cadrele didactice și studenți cu diferența că în cadrul studiilor de doctorat relația profesională este una mai apropiată. Relația dintre studentul doctorand și conducătorul de doctorat este principala modalitate de interacțiune academică în scopul formării profilului de cercetător al studentului doctorand, pe perioada programului de cercetare. Astfel, calitatea studiilor doctorale depinde în mod direct și esențial de maniera și tiparul de îndrumare utilizate de conducător, care pot varia foarte mult, mai ales în cazul în care nu sunt prevăzute anumite modalități formale sau informale de standardizare a efortului și exigențelor la nivelul fiecărei școli doctorale.

Resursa umană reprezintă elementul principal al dezvoltării capacității de cercetare, iar studiile doctorale sunt componenta esențială a dezvoltării cercetării academice universitare. Rolul profesorilor și conducătorilor de doctorat în cadrul programului de pregătire bazat pe studii universitare avansate și a programului de cercetare științifică este esențial, context în care este determinant ca școala doctorală să atragă titulari ai cursurilor și conducători pe cei mai valoroși profesori și cercetători, atât din universitate cât și din exterior.

Având în vedere statutul particular al fiecărui doctorandului, care poate însuma mai multe roluri cum ar fi student, tânăr cercetător, cadru didactic (în măsura în care doctorandul este implicat în activități didactice) este necesar ca școlile doctorale să fie atractive pentru cei mai buni candidați și să aibă capacitatea de ai sprijini și oferi cadrul necesar realizării și finalizării cercetării doctorale prin acordarea titlului de doctor. Foarte mulți studenți talentați care termină licența pleacă pentru studii de masterat și doctoral în străinătate sau se angajează. Acest fenomen semnalează faptul că programele de doctorat nu sunt suficient de atractive pentru acești absolvenți.

Măsuri propuse:

- Continuarea și dezvoltarea politicii de organizare a unor doctorate în co-tutelă și de invitare a unor experți de prim rang care să susțină cursuri și prelegeri studenților doctoranzi;
- Sprijinirea colegilor pentru a obține atestatul de abilitare, cu prioritate în domeniile de doctorat unde se înregistrează încă un număr redus de conducători de doctorat;
- Atragerea unor conducători de doctorat de înalt nivel științific din străinătate, titulari sau afiliați altor instituții de cercetare sau din industrie;
- Extinderea numărului de cadre didactice și cercetători tineri ca membri în comisiile de îndrumare, cu scopul de le dezvolta abilitățile de coordonare științifică necesare unui conducător de doctorat;

- Identificarea unor soluții pentru atragerea de candidați proveniți din alte centre universitare din România;
- Promovarea mai bună a ofertei de studii doctorale și oferirea de burse pentru a atrage mai mulți studenți doctoranzi străini, inclusiv din țările din afara Uniunii Europene;
- Identificarea unor soluții pentru reducerea ratei de exmatriculare spre niveluri care tind spre zero (selecția candidaților, urmărirea îndeaproape a traseului academic și de cercetare ale acestora, consiliere etc.);
- Consolidarea activității de cercetare în cadrul programelor de master și promovarea studiilor doctorale în rândul absolvenților de masterat prin organizarea de evenimente și activități pentru a asigura baza de selecție a viitorilor doctoranzi;
- Dezvoltarea programelor postdoctorale în vederea creșterii atractivității carierei în cercetare.

2. Infrastructura și mediul de cercetare

[Principiile și recomandările de la Salzburg](#) subliniază faptul că infrastructura de cercetare reprezintă baza unei bune educații la nivel doctoral. Analizând dimensiunea activităților desfășurate de SDEAA, apreciez că Universitatea și Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor trebuie să își asume responsabilitatea de a asigura că programele de doctorat pe care le oferă sunt concepute pentru a răspunde noilor provocări și includ oportunități adecvate de dezvoltare a carierei profesionale. Având în vedere că dezvoltarea unor programe de doctorat de calitate și finalizarea cu succes de către doctoranzi necesită o finanțare adecvată și sustenabilă, este necesară consolidarea și dezvoltarea infrastructurii de cercetare din fonduri proprii și din fonduri externe. Nivelul de dezvoltare al infrastructurii de cercetare la nivelul Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași este unul competitiv la nivel național. Este necesară o politică de deschidere a accesului doctoranzilor la întreaga infrastructură de cercetare a universității și facilitarea accesului doctoranzilor noștri la infrastructura de cercetare existentă în alte universități partenere ale UAIC în diferite consorții naționale sau internaționale.

De asemenea, SDEAA trebuie să asigure un mediu adecvat pentru cercetarea științifică doctorală de calitate, prin implementarea de reguli și proceduri create pe baza bunelor practici la nivel internațional. Având în vedere diversitatea domeniilor de doctorat și a practicilor existente la nivelul diferitelor domenii de doctorat, conform Raportului de evaluare externă a IOSUD – UAIC realizat de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior,

este necesară o strategie coerentă, transversală domeniilor de doctorat, pentru asigurarea calității la nivelul domeniilor de doctorat.

Măsuri propuse:

- Implicarea mai bună a partenerilor din mediul academic, economic și social în procesul de asigurare a calității de la nivelul domeniilor de doctorat;
- Continuarea politicii de asigurare și de îmbunătățire a infrastructurii de cercetare, pentru a sprijini activitatea doctoranzilor și a conducătorilor de doctorat;
- Coordonarea cu Prodecanul FEAA pentru Cercetare, managementul proiectelor și informatizare în vederea utilizării adecvate a infrastructurii de cercetare existentă în facultate și la nivelul centrelor de cercetare;
- Asigurarea consumabilelor și a accesului la baze de date necesare cercetărilor doctorale;
- Inițierea de proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii de cercetare a școlilor doctorale;
- Sprijinirea doctoranzilor în a accesa infrastructuri de cercetare ale altor instituții din România și din străinătate partenere ale UAIC în diferite consorții naționale sau internaționale;
- Sprijinirea în continuare a procesului de publicare a rezultatelor științifice ale doctoranzilor în reviste de impact;
- Sprijinirea și încurajarea participării doctoranzilor la manifestări științifice internaționale;
- Organizarea de seminarii științifice periodice și a unei conferințe anuale pentru toți doctoranzii SDEAA, pentru a încuraja discuții și schimburi de idei;
- Indexarea revistei școlii doctorale - Review of Economic and Business Studies (REBS) - în Scopus și Web of Science.

3. Cooperarea cu mediul economic și social

Conform [Principiilor și recomandărilor de la Salzburg](#) un rol important în dezvoltarea studiilor doctorale o reprezintă cooperarea cu mediul economic și social. Acest tip esențial de cooperare se poate materializa eficient sub formă de parteneriate pentru dezvoltarea unor teme de cercetare doctorală și transferul de bune practici sau tehnologic al rezultatelor obținute de doctoranzi și cercetători către mediul economic și social. Mai mult, colaborarea absolvenților

de studiilor doctorale pe parcursul studiilor cu instituții sau companii va conduce la creșterea oportunităților de identificare a locurilor de muncă potrivite, în sensul valorificării nivelului lor de expertiză în domenii de cercetare specifice.

Măsuri propuse:

- Dezvoltarea parteneriatelor cu reprezentanții mediului economic și social în vederea realizării de contracte de colaborare și proiecte de sprijinire a studiilor doctorale pentru a asigura finanțarea unor studii doctorale și accesul la infrastructurile lor de cercetare;
- Realizarea de evenimente tip workshop sau masă rotundă în colaborare cu reprezentanții mediului economic și social pentru a identifica teme de cercetare de interes pentru teze de doctorat viitoare;
- Invitarea reprezentanților mediului economic și social la susținerea tezelor de doctorat cu caracter aplicativ, pentru a se asigura validarea rezultatelor cercetărilor întreprinse;
- Organizarea unor cursuri pe teme privind transferul tehnologic, proprietate intelectuală și managementul proiectelor.

4. Cooperarea și vizibilitatea internațională

Programele de doctorat ar trebui să includă oportunități de mobilitate pentru cercetare, în scopul asigurării unui grad crescut de interdisciplinaritate și a unui nivel ridicat de aplicabilitate intersectorială, facilitând colaborarea internațională într-un cadru integrat de activități comune pentru universitate și alți parteneri. Școlile doctorale se pot dezvolta doar prin colaborarea cu alte structuri de cercetare cu preocupări similare sau conexe, din țară și străinătate.

Măsuri propuse:

- Sprijinirea și încurajarea studenților doctoranzi pentru a efectua stagii de pregătire în străinătate;
- Participarea în rețele / infrastructuri europene de cercetare;
- Continuarea și dezvoltarea politicii de organizare a doctoratului în co-tutelă;
- Invitarea unor experți de prim rang din străinătate care să facă parte din comisiile de îndrumare sau de evaluare finală a tezelor de doctorat;
- Invitarea unor experți de prim rang din străinătate care să susțină cursuri și prelegeri studenților doctoranzi;

- Sprijinirea și încurajarea studenților doctoranzi de a participa la conferințe de prestigiu în străinătate;
- O mai bună popularizare a rezultatele obținute de doctoranzi prin prezentarea ”cazurilor de succes” și instituirea unui premiu anual pentru rezultatele obținute de doctoranzi în activitatea de cercetare.

Sinteza liniilor de acțiune propuse

În universitatea noastră, instituție de cercetare avansată și educație, școala doctorală trebuie să aibă rol central privind coordonarea activității de cercetare și trebuie să fie motorul principal pentru definirea și implementarea strategiilor de cercetare. Mare parte din rezultatele cercetării la nivelul facultății sunt obținute de doctoranzi și postdoctoranzi, iar studiile doctorale, privite ca prim pas într-o carieră de cercetare, reprezintă furnizorul principal de capital uman pentru activitatea cercetare și didactică.

Acest plan managerial propune obiectivele și direcțiile de acțiune care urmează a fi discutate cu conducerea CSUD și FEAA, conducători de doctorat și doctoranzi în vederea identificării celor mai adecvate modalități de implementare, în acord cu dispozițiile legale și cu resursele bugetare disponibile, cu respectarea principiului transparenței decizionale și cu consultarea constantă a comunității academice.

Prin candidatura mea, îmi exprim dorința de a participa activ la efortul Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor de a-și crește relevanța în domeniul studiilor doctorale la nivel internațional și pentru păstrarea poziției de școală doctorală de top în România.

Având în vedere intensificarea competiției pentru atragerea resurselor financiare și umane în cercetare, atât la nivel național cât și internațional, apreciez că rolul pe care doresc să mi-l asum va conduce la dezvoltarea continuă a capacității de cercetare a SDEAA, pentru a-și consolida și extinde locul binemeritat în topul instituțiilor de profil din România. Sistemul universitar național și internațional a devenit lumea reginei roșii din Alice în țara minunilor *”dacă alergi în acest ritm, rămâi pe loc. Dacă vrei să ajungi undeva, trebuie să fugi cel puțin de două ori mai repede”*. Prin urmare, apreciez că dinamismul strategiei de coordonare a activității SDEAA este esențial pentru menținerea și îmbunătățirea reputației Facultății de Economie și Administrarea Afacerilor din cadrul Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași în domeniul studiilor doctorale, la nivel național și internațional.

4 Iulie 2022

Prof. univ. dr. Alin Andrieș